

рен процес преодолява ситуацията на разкол в националните литератури, включително и чуждестранния ъндърграунд (А. Чагин). Инакомислието като концепт, емиграцията като творческа стратегия в условията на многоезичие водят към формиране на трансконтинентална литература, към литература на „европейския дом“ (А. Барсуков). На фона на очевидното укрепване на позицията на съвременната литература прозвучават мнения и опасения по повод на това, че разнопосочността на литературното развитие води към неговото изчезване, към размиване на границите. В търсенето на естетическата свобода (символично е тук заглавието на книгата на Е. Шишкина „Аз съм свободен“) писателите и поетите се завръщат към традиционните ценности на реализма, трансформирайки ги в съвременна литература.

Водещите направления в световния литературен процес вървят към съединяване на реалистичния начин на писане и експериментирането с формата и стила, еволюцията на емигрантската литература, лирико-автобиографичното повествование, визуалния, монтажно-клипов тип изображение. Като особено явление се налага емигрантската литература с актуалните теми за националните идентичности и защита на националните ценности, военния дискурс и размисли за съдбата на бежанците. Авторите прекосяват междужанровите граници, изпробвайки разнообразни форми на творчество, пишат стихове и проза, литература за възрастни и за деца, увличат се от източните традиции на символизация. С цялата си пълнота се реализира постмодерният дискурс като особен модел на репрезентация (наративен, антинаративен, иронично-пародиен, фрагментарен и т.н.). Извор на вдъхновение за младите поети са американската школа „поезия на езика“ и идеите на постструктурализма.

Тематичният спектър на поетическите произведения в световния литературен процес е широк и мащабен: философски търсения, криза на духовните ценности, отчуждение, митологична образност, сюрреалистични мотиви, фантастично смесване на реалности. Младите поети от поколението „хай-тек“ експериментират с поетическия език, с поетическия текст, прилагат различни компютърни програми, цифрови материали или техника на „намерения обект“ (found object).

Авторите на колективната монография „Световният литературен процес в XXI век“ – местни и чуждестранни учени – продължават, на базата на литератури като финландската, литовската, шотландската, белоруската, грузинската, татарската, уйгурската (в Китай), иранската, узбекската, киргизката да разкриват търсенията на новите форми на художествен израз на авторовата личност и света.

Задълбочаването и разширяването на етнокултурните и езиковите контакти променят езиковата ситуация през XXI век, самобитността на на-

ционалните литератури и съхраняването на общите черти в еволюцията им – това е най-предвидимият път на развитието им.

PHILOSOPHY SEARCH AND SURREALISTIC MOTIVES

Abstract. The author presents leading trends and main directions in the development of Kazakh and world literature, revealed in collective monographs, whose authors are literary critics and critics of the most authoritative scientific centers in the world. According to them, new horizons, new artistic themes, literary forms and styles appear in prose. The real literary process overcomes the situation of schism in national literatures, including the foreign underground. Inconceivability as a concept, emigration as a creative strategy in the context of multilingualism leads to the formation of transcontinental literature, to the literature of the “European home”. Against the backdrop of the obvious strengthening of the position of modern literature, there are opinions and concerns about the fact that the diversity of literary development leads to its disappearance, to the blurring of borders.

✉ **Dr. Svetlana Ananieva, Assoc. Prof.**

Head of the Department of Analytics and External Literary Relations
“M.O. Auezov” Institute of Literature and Arts
Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan
Member of the Writers’ Union of Kazakhstan
Almaty, Kazakhstan